

Ministerie van Defensie
T.a.v. Directie Materieel, Vastgoed,
Leefomgeving en Duurzaamheid
Postbus 20701
2500 ES Den Haag

Uw bericht van 18 december 2023	Uw kenmerk	Zaaknummer 20240125109328	Datum 7 februari 2024
Onderwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie	Bijlagen geen	Inlichtingen mw. I.S.M. Cornelissen, (0527) 63 35 01	

Beste directie,

Eind december heeft u de Nota Reikwijdte en Detailniveau (NRD) ter inzage gelegd. Het gaat om een NRD voor de milieueffectrapportage van het *Nationaal Programma Ruimte voor Defensie*. In deze brief leest u onze zienswijze op de NRD.

Wij vragen u om zorgvuldige communicatie met bewoners en ondernemers in het gebied

De NRD, met daarin de aanwijzing van zoekgebieden in onze gemeente, kwam redelijk onverwachts voor ons en voor onze bewoners. Wij vinden het fijn dat u de stukken nu deelt en gelegenheid geeft om te reageren, maar vragen u nadrukkelijk om in de volgende fase de bewoners eerder te informeren en inspraak te geven. Dat verwachten inwoners, bedrijven en organisaties van overheden, want het gaat om besluiten over hun leefomgeving en is ook verplicht vanuit de Omgevingswet.

Wij adviseren u om alle nationale belangen integraal af te wegen

Er spelen meer landelijke opgaven die om fysieke (en milieu)ruimte, vragen. Bijvoorbeeld de woningbouwopgave, de energietransitie en de transitie van het landelijk gebied. De provincie Flevoland is van oudsher sterk als agrarische gebied. Zowel fysiek als logistiek en economisch is het gebied daarvoor ingericht en functioneert het goed. Wij verwachten van u dat u het behoud van die waarde meeweegt in uw besluiten over de locatiekeuzes. Daarnaast zijn er grote ontwikkelingen die ook om een plek vragen in ons gebied: de Lelylijn, de 380 KV-verbinding (Ens-Diemen & Ens-Vierverlaten) en het verzoek van het ministerie van I&W voor een oefengebied voor nood- en verzorgslandingen met niet-militaire vliegtuigen. Tot slot zitten in ons gebied onderzoeksinstituten van nationaal belang, het NLR en het MITC¹, waarbij de onderzoeken verstoord kunnen raken door

¹ NLR: Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium, Voorsterweg 31 Marknesse
MITC: Mobiliteit en Infrastructuur Test Centrum, nabij het Waterloopbos in Marknesse

(extra) geluid en trillingen. Ook dat nationale belang past in een integrale afweging voor besluiten over de plaatsen voor uw activiteiten.

Wij missen concrete informatie over de omvang van de activiteiten

Voor de meeste activiteiten blijkt uit de NRD nog niet wat de omvang en impact van de activiteiten zal zijn. Bijvoorbeeld hoeveel oefenvluchten per dag/week/jaar in een beoogd gebied zullen worden uitgevoerd en hoe groot het benodigde luchtruim daarvoor is. Of hoe groot een opslagdepot zal zijn en welke aan- en afvoerbewegingen daarbij nodig zijn. Wij adviseren u om dit concreter te maken, zodat voor belanghebbenden duidelijker is wat in de milieueffectrapportage getoetst wordt.

Wij geven u graag wat aandachtspunten per locatie mee

Onze gemeente valt voor vijf activiteiten in een onderzoeksgebied. Per activiteit geven wij u graag wat aandachtspunten mee:

1. Het MITC (*Mobiliteit en Infrastructuur Test Centrum*) in Marknesse is één van de plekken die u onderzoekt als **oefen- en stationeringslocatie voor (cargo)drones**. Wij denken dat hier kansen liggen voor de ontwikkeling van het MITC. Wel vragen wij u om rekening te houden met de milieurimte, inclusief de eerdere aanpassingen die daarin zijn gedaan i.v.m. de geluidbelasting op de natuur en bewoners in de omgeving.
2. Het zuidelijke deel van Noordoostpolder ligt in een zoekgebied voor een nieuwe **trainingslocatie met explosieven**. Wij vragen u om rekening te houden met de volgende factoren in dit gebied:
 - a. De natuurwaarde. Het IJsselmeer en Ketelmeer vallen in dit zoekgebied en zijn natura 2000-gebieden.
 - b. Unesco Werelderfgoed. Schokland (het voormalige eiland en de omgeving daarvan) zijn Unesco Werelderfgoed en liggen in het zoekgebied.
 - c. De bodemsoort. De bodem in Noordoostpolder bestaat grotendeels uit klei. Wij begrepen dat u voor deze trainingslocatie een plek met zandgrond nodig heeft.
 - d. De overige functies in het gebied, inclusief de milieurimte en de cumulatieve belasting voor bewoners, natuur en andere gebruikers van het gebied.
 - e. Het gebied overlapt grotendeels met het zoekgebied voor laagvliegen met helikopters (zie punt 3) en ook met het zoekgebied voor oefenterrein van noodlandingen met niet-militaire vliegtuigen.
3. Het zuidwestelijke deel van Noordoostpolder is zoekgebied voor een **nieuw laagvlieggebied voor helikopters**. Wij attenderen u erop dat dit gebied ook in beeld is als laagvlieggebied voor het oefenen van noodlandingen voor niet-militaire vliegtuigen (een vraag vanuit het ministerie van I&W). En ook als zoekgebied voor trainingslocatie met explosieven (zie punt 1). Wij vragen u om hier rekening mee te houden. Zowel voor de onderlinge afstemming/veiligheid van de testen en oefeningen, als voor de (cumulatieve) belasting ervan op de bewoners, gebruikers en de natuur in het gebied.
4. Vrijwel de hele Noordoostpolder valt binnen zoekgebieden voor **nieuwe helikopter-landingsplaatsen**. Daarom vragen wij u om bij het onderzoeken van alle locaties in dit gebied rekening te houden met alle aspecten die bij de vorige punten genoemd zijn. En ook met de cumulatieve effecten van al deze functies samen voor de leefbaarheid, hinder en milieudruk en ontwikkelkansen. Denk hierbij aan de combinatie van de bestaande belangen en het bestaande gebruik (natuur, Werelderfgoed, hinder voor bewoners etc) én de lopende nieuwe ontwikkelingen. Dat zijn in ieder geval de komst van de Lelylijn en de 380 KV-verbinding, maar ook de eventuele (laag)vliegroutes vanuit Lelystad Airport.

5. Eén van de opties voor een **nieuwe munitieopslag** voor Snel Inzetbare Capaciteit (SIC) ligt aan de noordkant van onze gemeente, nabij Lemmer. Gezien de impact die een munitieopslag op het ruimtegebruik heeft (ontwikkelingen in een grote straal eromheen zijn dan waarschijnlijk niet meer mogelijk), zien wij dit als onwenselijk. Wij verwachten daarom van u dat u de bestaande – en te verwachten - activiteiten, objecten en (natuur)waarden van het gebied uitdrukkelijk meeneemt in de milieueffectrapportage. Voor een munitieopslag op deze plek geldt dat in het bijzonder voor de tracékeuzes voor de Lelylijn en de 380 KV-verbinding en de ruimte voor nieuwe ontwikkelingen in onze (ontwerp)Omgevingsvisie.

Wij blijven graag op de hoogte

Voor vrijwel al deze activiteiten is het voor ons op dit moment onvoldoende duidelijk hoe die activiteiten er precies uitzien en welke impact zij kunnen hebben op de omgeving. Wij gaan ervanuit dat dit in de milieueffectrapportage concreet wordt en blijven graag op de hoogte. Ook zijn wij uiteraard bereid om aanvullende informatie te verstrekken over het gebied.

Heeft u vragen over onze zienswijze?

Bel of mail gerust als u meer uitleg nodig heeft over onze zienswijze. U kunt daarvoor contact opnemen met Ineke Cornelissen, i.cornelissen@noordoostpolder.nl, tel. 0527-633501.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,